

s osobami v jejich nezávislé disponibilní době svědčí ve prospěch alternativních, inovovaných, pro svět volného času typických koncepcí vysokoškolské přípravy pedagogů volného času. Traumata, plynoucí z neporozumění a evidentního přehlížení oboru, nutno smazávat zaníceností zainteresovaných, opakovaným vysvětlováním postojů, vehementním prosazováním myšlenek, postupným získáváním pozic u širší laické i odborné veřejnosti.

Volný čas a sociální pedagogika

Jarmila Faltýsková, Dana Knotová

Fenomén volného času zasahuje do procesu utváření jedince i celé společnosti, ovlivňuje strukturu profesí zaměstnanosti obyvatel, hodnotového systému a v neposlední řadě i rodinného života. Volný čas poskytuje všem věkovým kategoriím nejen příležitost k odpočinku, ale také skýtá prostor pro smysluplné vzdělávací aktivity, k utváření pozitivního životního stylu. Hodnotné využívání volného času je považováno za nejlepší prevenci proti narůstajícímu množství sociálně negativních jevů, jako je např. kriminalita, agresivita, toxikomanie a jiné závislosti. Objevuje se také potřeba stálé spolupráce s minoritními skupinami obyvatelstva. Nesmí se zapomínat na specifiku práce s dětmi a mládeží ve volném čase a možnosti předcházet civilizační choroby kvalitním využíváním volného času.

Teoretické otázky naznačených problémů napomáhá řešit předmět sociální pedagogika, pedagogika volného času, ale samozřejmě i speciální pedagogika, psychologie a sociální práce ve spolupráci s dalšími společenskými vědami. V posledních letech se objevila snaha mnoha občanských sdružení, spolků a nadací, které chtějí pomoci při řešení každodenních praktických problémů.

Práce s lidmi ve volném čase vyžaduje všestranně připravené odborníky, kteří jsou schopni se na profesionální úrovni zabývat volnočasovými aktivitami všech věkových a sociálních skupin obyvatelstva. Na základě orientačního průzkumu názorů pracovníků a ředitelů různých institucí zabývajících se prací s lidmi ve volném čase, který provedla v loňském školním roce katedra pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, se ukázala jednoznačná potřeba vysokoškolské přípravy odborníků, pedagogů pro volný čas.

Získané poznatky a informace se staly podkladem pro nový návrh studijního oboru sociální pedagogika se zaměřením na volný čas formou jednooborového, bakalářského studia. Studium bude garantovat a zabezpečovat

katedra pedagogiky Pedagogické fakulty MU v Brně ve spolupráci s vybranými specializovanými pracovišti. Navrhované bakalářské studium připraví odborníky pro práci v centrech volného času, domech dětí a mládeže, školních družinách, klubových zařízeních, diagnostických ústavech, rehabilitačních a léčebných zařízeních, speciálních výchovných zařízeních, domovech důchodců a jiných jak státních, tak soukromých institucích. Tento návrh studijního oboru prochází v současné době oponentským a schvalovacím řízením. Za ideální považujeme stav, kdy budou mít případní zájemci možnost pokračovat v navazujícím denním i dálkovém magisterském studiu.